

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni 2024
Institution	Kolding HF og VUC
Uddannelse	Hf
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Anne Thisted (Pædagogikumkandidat Tanja Riishede Duus har også undervist holdet)
Hold	HF221

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Genre og metode i danskfaget
Titel 2	Kommunikation
Titel 3	Middelalderens mundtlige fortællinger
Titel 4	Flugt fra flere vinkler
Titel 5	Det moderne gennembrud
Titel 6	Dansk-historie-forløb
Titel 7	Kortfilm og dokumentar
Titel 8	Minimalisme
Titel 9	Oplysningstid og romantik
Titel 10	Vrede unge mænd
Titel 11	Argumentation og retorik
Titel 12	Journalistik og medier
Titel 13	Skriftligt forløb

Kanonforfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Genre og metode i danskfaget
Indhold	Haidar Ansari: "Kulturchok" i <i>Institutionaliseret</i> (2022) Thomas Korsgaard: "Lasagne" i <i>Tyverier</i> (2019) Dansk Retursystem: "Det nationale pantspil" (2019) (reklamekampagne) Alma Hansen: "Forældre, I stresser jeres børn. Her er mit råd til jer" i Berlingske Tidende, 28. november 2017. Teori og supplerende materiale: Teori om genrer: genrer og genreoversigt Sproglige virkemidler Teori om person- og miljøkarakteristik: direkte- og indirekte person- og miljøbeskrivelse. Filmiske virkemidler: lærerproduceret materiale + https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/filmiske-virkemidler Det retoriske pentagram Appelformer (teorien er lærerproduceret)
Omfang	5 %
Særlige fokuspunkter	Bredt fokus på genreforståelse og metodeanvendelse, når der arbejdes med tekster i danskfaget. Digtanalyse: Strofer, vers, episk, lyrisk, enderim, krydsrim, parrim, klammerim, billedsprog (metafor, besjæling, sammenligning, symbol). Novelleanalyse: Indledning (glidende indledning eller in medias res), komposition, personkarakteristik og miljøkarakteristik (direkte eller indirekte

	beskrivelse). Fortælleforhold (jeg-fortæller, tredje person => personal, objektiv, alvidende), synsvinkel, indre syn. Billedsprog og andre sproglige virkemidler. Toulmins argumentmodel: Påstand, belæg, styrkemarkør, rygdækning, gendrivelse. Det retoriske pentagram/kommunikationssituationen: Hensigt (informere, underholde, overbevise), afsender, modtager, emne, sprog, situation/omstændigheder. Appelformer: logos, etos (+ de moderne etosdyder), patos Sproglige/retoriske virkemidler: Gentagelse, triade, retorisk spørgsmål, modsætningspar/antitese, værdiladede ord, metafor, besjæling, symbol, bogstavrim, sammenligning. Filmiske virkemidler: synkronlyd, asynkron lyd (underlægningsmusik + effektlyd), low-key belysning + high-key belysning. Billedbeskæring: supertotal, total, halvtotal, halv nær, nærbillede, ultranær. Perspektiv: normalperspektiv, fugleperspektiv, frøperspektiv. Eleverne har udarbejdet eget begrebskort til filmiske virkemidler.
Væsentligste arbejdsformer	Klassedialog, læreroplæg, gruppearbejde, små mundtlige CL-øvelser, mindre og meget stilladserede skriveøvelser.

Titel 2	Kommunikation
Indhold	Primærtetekster i kompendiet for forløbet: • Reklame for Compeed (i <i>Alt for damerne</i>, nr. 18, 3. maj 2005) • Reklame for Tryk "Giv din tryghed videre" (https://kortlink.dk/s6y7) • Uddrag af <i>SKAM</i>: • Sæson 2, afsnit 1, 17:50-20:30 (https://kortlink.dk/udup) • Sæson 2, afsnit 2, 4:10- 6:58 (https://kortlink.dk/uduq) • Uddrag af <i>Blinkende lygter</i> (klippet om "den syge høne") (https://www.youtube.com/watch?v=CO3LwBKxAkM) • Casper Christensen og Frank Hvams bidrag til "Knæk cancer" (https://www.youtube.com/watch?v=2_igdZt1CN0) Teori i kompendiet for forløbet: • "Kommunikation" og "Mundtligt og skriftligt" (kap. 1 og 2) i <i>Det sproglige i dansk</i> (teoribogen) • Om dialogskik, samarbejde, høflighed og facework i <i>Håndbog til dansk</i> (uddrag af kap. 4.12 "Kommunikationsanalyse") af Ole Schultz Larsen
Omfang	10 %
Særlige fokuspunkter	• Det retoriske pentagram/kommunikationssituationen • Kontekst og kommunikative fællesskaber • Kommunikative funktioner (social, metasproglig, informativ, identitetsgivende, poetisk, impressiv) • Genretræk for mundtligt og skriftligt sprog • Face og facework, herunder korrektionsprocessen, ansigtstruende og ansigtsdæmpende handlinger • Samarbejdsprincippet (ærlighed, holde sig til emnet, tilpas mængde information, udtrykke sig klart) • Høflighedsprincippet (hensynsfuld, beskeden, positiv, gavmild, enighed) • God samtaleskik: turtagning, gambitter, engagement, øjenkontakt
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg, dialogisk klasseundervisning, kreative opgaver, individuelle skriveøvelser, gruppearbejde, procesorienteret skrivearbejde, kursistoplæg

Titel 3	Middelalderens mundtlige fortællinger
Indhold	Ebbe Skammelsen (folkeviser) Harpens kraft (folkeviser) Ravnkel Frøjsgodes saga Askepot (folkeeventyr) Kong Lindorm (folkeeventyr) H.C.Andersen: "Den standhaftige Tinsoldat" (kunsteventyr), (1838) Karen Blixen: "Ringene" fra <i>Skæbnesanekdoter</i>, (1958) Moderne filmatisering af "Ebbe Skammelsen": https://www.youtube.com/watch?v=-QujVaDO8A0 Teori: <i>Litteraturens linjer</i> s. 11-20 "Teori om folkeviser" (lærerproduceret) "De 5 nyhedskriterier" i NEWS (s. 83) "Teori om sagaen" (lærerproduceret) "Teori om folkeeventyr" (lærerproduceret)
Omfang	10 %
Særlige fokuspunkter	Genretræk for folkevisen, folkeeventyret og kunsteventyret. Viden om middelaldersamfundet og romantikkens interesse for folkeeventyr + nedskrivning af dem.

Væsentligste arbejdsformer	Omskrivning af Ebbe Skammelsen til moderne nyhedsartikel. Læreroplæg, klasses Diskussion – og dialog, mundtlige debatøvelser, CL- øvelser, mundtlige fremlæggelser.

Titel 4	Flugt fra flere vinkler
Indhold	Caspar Eric: "dag 65" (2020) Jonas Poher Rasmussen: Animationsdokumentaren <i>Flugt</i> (2022) (værk): https://www.dr.dk/drtv/program/flugt_297321 Becca Reyes Turcius: "Mette Frederiksens hyldest til <i>Flugt</i> klinger hult i lyset af hendes asylpolitik" i Information d. 17. februar 2022. Karen Blixen: Romanen <i>Babettes gæstebud</i> (1952) (værk) Martin A. Hansen: "Agerhønen" (1947) Dan Túrell: "Hyldest til hverdagen" (1984) Thomas Vinterberg: <i>Druk</i> (2020) Ekskursion til https://flugtmuseum.dk/ Supplerende materiale + teori: Sproglige virkemidler Teori om person- og miljøkarakteristik: direkte- og indirekte person- og miljøbeskrivelse. Filmiske virkemidler: lærerproduceret materiale + https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/filmiske-virkemidler Det retoriske pentagram Appelformer (teorien er lærerproduceret)
Omfang	10 %
Særlige fokuspunkter	Dokumentaren som genre Autenticitetsmarkører Fakta versus fiktion Det retoriske pentagram/kommunikationssituationen: Hensigt (informere, underholde, overbevise), afsender, modtager, emne, sprog, situation/omstændigheder. Appelformer: logos, etos (+ de moderne etosdyder), patos

	Sproglige/retoriske virkemidler: Gentagelse, triade, retorisk spørgsmål, modsætningspar/antitese, værdiladede ord, metafor, besjæling, symbol, bogstavrim, sammenligning. Filmiske virkemidler: synkronlyd, asynkron lyd (underlægningsmusik + effektlyd), low-key belysning + high-key belysning. Billedbeskæring: supertotal, total, halvtotal, halv nær, nærbillede, ultranær. Perspektiv: normalperspektiv, fugleperspektiv, frøperspektiv. Eleverne har udarbejdet eget begrebskort til filmiske virkemidler. Digtanalyse: Strofer, vers, episk, lyrisk, enderim, krydsrim, parrim, klamrerim, billedsprog (metafor, besjæling, sammenligning, symbol). Novelleanalyse: Indledning (glidende indledning eller in medias res), komposition, personkarakteristik og miljøkarakteristik (direkte eller indirekte beskrivelse). Fortælleforhold (jeg-fortæller, tredje person => personal, objektiv, alvidende), synsvinkel, indre syn. Billedsprog og andre sproglige virkemidler. Toulmins argumentmodel: Påstand, belæg, styrkemarkør, rygdækning, gendrivelse.
Væsentligste arbejdsformer	Ekskursion Klassedialog, læreroplæg, CL-øvelser, mundtlige øvelser/præsentationer foran- og til andre elever. Små skriveøvelser.

Titel 5	Det moderne gennembrud
Indhold	Amalie Skram: Uddrag af <i>Constance Ring</i> (1885) Amalie Skram: "Det røde gardin" (1899) Herman Bang: "Den sidste balkjole" (1887) Henrik Pontoppidan: Romanen <i>Isbjørnen</i> (værk) Herman Bang: "Fattigliv" i <i>Nationaltidende</i>, 19. december 1880. Georg Brandes: Uddrag af foredragsrækken <i>Hovedstømninger</i>, 1871. Klaus Rifbjerg: "Grillen" (1993) (perspektiveringstekst) Sanne Søndergaard: "Negle" (2020) (perspektiveringstekst) Teori og supplerende materiale: "Teori om det moderne gennembrud. Fra idealisme til realisme" (lærerproduceret) "Teori om kirken og kønsroller i det moderne gennembrud" (lærerproduceret) "Hvad var sædelighedsfejden?" (lærerproduceret) Malerier: H.A. Brendekilde: "Udslidt" (1889) Erik Henningsen: "Sat ud" (1892) Frants Henningsen: "Forladt – dog ej af Venner i Nøden" (1888) Carl W. Meyer: "En sulten ved døren" (1910) Christian Krogh: "Kampen for tilværelsen" (1888) P.S.Krøyer: "Fra Burmeister og Wains Jernstøberi" (1885) Claude Monet: "La Gare Saint Lazare" (1877) Ekskursion/Lydvandring: www.kvinderuten.dk
Omfang	10%
Særlige fokuspunkter	Det moderne gennembrud som litteraturhistorisk periode med fokus på kvindeliv, ægteskab, sædelighedsfejden, fattigdom og fremstilling af kirkens rolle i samfundet og det enkelte menneskes liv. Novelleanalyse: Indledning (glidende indledning eller in medias res), komposition, personkarakteristik og miljøkarakteristik (direkte eller indirekte

	beskrivelse). Fortælleforhold (jeg-fortæller, tredje person => personal, objektiv, alvidende), synsvinkel, indre syn. Billedsprog og andre sproglige virkemidler.
Væsentligste arbejdsformer	Klassedialog, læreroplæg, CL-øvelser, mundtlige øvelser/præsentationer foran- og til andre elever. Små skriveøvelser. Ekskursion/lydvandring.

Titel 6	Dansk-historie-forløb
Indhold	Mette Frederiksen: Genforeningstale ved Dybbøl Banke, 16.06.2020 Johan Ottosen: ”Det haver saa nyligen regnet”, 1888. Peter Faber: ”Dengang jeg drog afsted”, 1848.
Omfang	5 %
Særlige fokuspunkter	Historie: De Slesvigske krige og kampen om Sønderjylland. Dansk: Retorisk analyse af tale og sange. Danskfaglige begreber: Lejlighedstalen som genre, sproglige virkemidler, Appelformerne med særligt fokus på de moderne etosdyder, billedsprog.
Væsentligste arbejdsformer	Klasserumsundervisning + ekskursion til Historiecenter Dybbøl Banke

Titel 7	Kortfilm og dokumentar
Indhold	Mathieu Ratthe: "Lovefield" (2008) Pål Sletaune: "Eating Out" (1994) Sofie Siboni: "Chicky Red Grill" (2017) Roberta Hilarius Reichardt: "Knæler" (2019) Marianne Hougen Moraga: "Hjemvendt" (2011) (værk): https://fjernleje.filmstriben.dk/film/9000000637/hjemvendt
Omfang	5 %
Særlige fokuspunkter	Fremdrift og spænding Raskins 7 parametre Ole Schultz Larsen: "Fremdrift og spænding". I: <i>Håndbog til dansk</i> Filmiske virkemidler: synkronlyd, asynkron lyd (underlægningsmusik + effektlyd), low-key belysning + high-key belysning. Billedbeskæring: supertotal, total, halvtotal, halvnær, nærbillede, ultranær. Perspektiv: normalperspektiv, fugleperspektiv, frøperspektiv. Person- og miljøkarakteristik ved hjælp af filmiske virkemidler. Dokumentarens som genre + autenticitetsmarkører.
Væsentligste arbejdsformer	Eleverne har udarbejdet eget begrebskort til filmiske virkemidler. Gruppearbejde, læreroplæg, klassedialog, små skriveopgaver + analyserende artikel om <i>Knæler</i>

Titel 8	Minimalisme
Indhold	Helle Helle: "Hedebølge" (1997) Helle Helle: Uddrag af "noter" i Dansknoter (1999) Helle Helle: "En stol for lidt" (1996) Peter Seeberg: "Støvsuger" (1997) Ernest Hemingway: "Kat i regnen" (1925) Ernest Hemingway: "En meget kort historie" (1925) Ida Jessen: "Ude på vandet" (1997) Lotte Kirkeby: "Relæ" (2016) Teori og supplerende materiale:

	Kortfilm om "En stol for lidt": https://www.youtube.com/watch?v=koJaEC3bGGw "Litterær minimalisme + isbjergteknikken" (lærerproduceret) Wolfgang Iser og tomme pladser (lærerproduceret) Analysemodel til levende billeder (lærerproduceret)
Omfang	5 %
Særlige fokuspunkter	Minimalisme som skrivestil og dens litterære genretræk. Almindelig novelleanalyse med repetition af begreber/analyseredskaber.
Væsentligste arbejdsformer	Eleverne har udarbejdet eget begrebskort til filmiske virkemidler. Gruppearbejde, læreroplæg, klassedialog, små skriveopgaver

Titel 8	Oplysningstid og romantik
Indhold	• Klip fra "Marie Antoinette" (film fra 2006 instrueret af Sofia Coppola): (https://www.youtube.com/watch?v=OZByH4Wai_I) • "Epistel 395" - om censur (1749) af Ludvig Holberg • "En kongelig affære" (2012) film instrueret af Nicolaj Arcel (00:18:56-00:52:31) + (01:03:38-01:12:00) (uddrag med særligt fokus på censur og ytringsfrihed) • "Erasmus Montanus" (1723) af Ludvig Holberg • Adam Oehlenschläger (1819): "Der er et yndigt Land/ Fædrelandssang", "Der er et Yndigt Land" af Adam Oehlenschläger, 1819 (danmarkshistorien.dk) • N. F. S. Grundtvig (1820): "Danmarks Trøst", N.F.S. Grundtvig: »Danmarks Trøst« (kalliope.org) • "Vi elsker Danmark" - valgannonce for Dansk Folkeparti (2018) • "Brudstykker af en landsbydegns dagbog" (1824) af St. St. Blicher Supplerende materiale og teori: • Teori 1: Fra barok til oplysningstid • Oversigt over barok til oplysningstid - lærerproduceret materiale • Dramaet som genre og Holbergs komedier - fra Brug litteraturhistorien Analysemodel til Holbergs komedier Brug litteraturhistorien (systeme.dk) • Analysemodel til "Erasmus Montanus" Fra: https://bl.systeme.dk/?id=160 • Oversigt over romantikken - lærerproduceret materiale • Teori 3: Romantikken fra "Brug litteraturhistorien" En kaotisk tidsalder Brug litteraturhistorien (systeme.dk)
Omfang	5 %
Særlige fokuspunkter	Centrale begreber: ○ <u>Oplysningstid</u> ○ Fornuft / rationalisme + viden / oplysning vs. (over)tro og følelser ○ Den naturvidenskabelig revolution ○ Frihed og lighed --> Ytringsfrihed og censur, demokrati, menneskerettigheder ○ <u>Romantik</u> (idealisme, følelser og fantasi) ○ Nationalromantik (fædrelandskærlighed, temaer med "danskhed" som fx natur, sprog, folk og historie) ○ <u>Biedermeier</u> (familie, dannelse og ordentlighed)

	○ Romantisme (fascination, erotik og skyggesider)
Væsentligste arbejdsformer	Læroplæg, dialogisk klasseundervisning, kreative opgaver, individuelle skriveøvelser, gruppearbejde, procesorienteret skrivearbejde, begrebstræning, arbejdsspørgsmål

Titel 9	Vrede unge mænd
Indhold	Tobias Rahim: "Feberdrømmer XX Dubai", 2022 Tobias Rahim: "Når mænd græder", 2022 Thomas Korsgaard: <i>Mente I det</i> (2023) VÆRK Glenn Bech og Haidar Ansari i samtale: https://www.youtube.com/watch?v=uMtamsL9K74 Haidar Ansari: <i>Institutionaliseret</i> (2023) (værk) Glenn Bech: Uddrag af <i>Jeg anerkender ikke længere jeres autoritet</i> (2022) Yahya Hassan: "BARNDOM" (2013) Jacob Skyggebjerg: Uddrag af <i>Vor tids helt</i> (2015) Morten Pape: Uddrag af <i>Planen</i> (2015) Kasper Rune Larsen: <i>Idioten</i> (2023) Film (værk): https://fjernleje.filmstriben.dk/film/9000006490/idioten
Omfang	10 %
Særlige fokuspunkter	Generelt fokus på nyere litteratur skrevet af mandlige forfattere, der repræsenterer en anden eller en ny manderolle – oftest vrede og indignerede fortællere og forfattere. Det retoriske pentagram/kommunikationssituationen: Hensigt (informere, underholde, overbevise), afsender, modtager, emne, sprog, situation/omstændigheder. Appelformer: logos, etos (+ de moderne etosdyder), patos

	Sproglige/retoriske virkemidler: Gentagelse, triade, retorisk spørgsmål, modsætningspar/antitese, værdiladede ord, metafor, besjæling, symbol, bogstavrim, sammenligning. Filmiske virkemidler: synkronlyd, asynkron lyd (underlægningsmusik + effektlyd), low-key belysning + high-key belysning. Billedbeskæring: supertotal, total, halvtotal, halv nær, nærbillede, ultranær. Perspektiv: normalperspektiv, fugleperspektiv, frøperspektiv. Eleverne har udarbejdet eget begrebskort til filmiske virkemidler. Digitanalyse: Strofer, vers, episk, lyrisk, enderim, krydsrim, parrim, klamrerim, billedsprog (metafor, besjæling, sammenligning, symbol). Novelleanalyse: Indledning (glidende indledning eller in medias res), komposition, personkarakteristik og miljøkarakteristik (direkte eller indirekte beskrivelse). Fortælleforhold (jeg-fortæller, tredje person => personal, objektiv, alvidende), synsvinkel, indre syn. Billedsprog og andre sproglige virkemidler. Toulmins argumentmodel: Påstand, belæg, styrkemarkør, rygdækning, gendrivelse.
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg, gruppearbejde, debat og diskussion i grupper, skriveøvelser, lytteøvelser – samtalen mellem Glenn Beck og Haidar Ansari. Fælles udarbejdelse af opsamling på alle teksternes tema og handling.

Titel 10	Argumentation og retorik
Indhold	Socialdemokratiet: ”Jeg vil passe på det Danmark, du kender”, valgvideo, 2015. P1Debat: https://www.dr.dk/lyd/p1/p1-debat/p1-debat-2023/p1-debat-haenderne-op-eller-vi-sprayer-11162301384- Sara Omar: Nytårstale på Deadline DR2, 2018 Kristian Thulesen Dahl: tale ved Dansk Folkepartis 20 års jubilæum DR: Løvens Hule: https://www.dr.dk/drtv/se/loevens-hule-ivaerksaetterne-vil-loese-problemer-424454 Frank Jensen & Jakob Bundsgaard: ”Nej til bydele for rige og fattige”, Politiken, 1. april 2014. Radio 24/7: Martin Krasnik og Christian Jensen diskuterer brug af pronomener Martin Krasnik: ”Ved de hvad?”. Leder i Politiken den 19. september 2019.
Omfang	10 %
Særlige fokuspunkter	Toulmins argumentmodel: Påstand, belæg, styrkemarkør, rygdækning, gendrivelse. Det retoriske pentagram/kommunikationssituationen: Hensigt (informere, underholde, overbevise), afsender, modtager, emne, sprog, situation/omstændigheder. Appelformer: logos, etos (+ de moderne etosdyder), patos Sproglige/retoriske virkemidler: Gentagelse, triade, retorisk spørgsmål, modsætningspar/antitese, værdiladede ord, metafor, besjæling, symbol, bogstavrim, sammenligning. Talen som genre: genretræk for lejlighedstalen og den politiske tale.
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, individuelt arbejde, begrebstræning, læreroplæg, omlagt skriftligt arbejde, repetitionsspil

Titel 11	Journalistik og medier
Indhold	DR: TV Avisen fredag den 5. april 2024 VÆRK

TV2: 19-nyhederne fredag den 5. april 2024 VÆRK

DR:TV Avisen https://www.dr.dk/drtv/se/tva_-partier-siger-nej-til-vaernepligt-for-kvinder_444504 (00:00-10:00) 20. marts 2024

DR Radio: Tabloid "Hvordan forklarer vi krig?"

<https://www.dr.dk/lyd/p1/tabloid/tabloid-2024/tabloid-hvordan-forklarer-vi-krig-11162402095> (06:00-18:37) (om vinkling)

Øjvind Hesselager: "Den arrogante bølge", Information, 29. december 2004.

Johannes V. Jensen: "Verdensudstillingens Ofre", Social Demokraten, 25. april 1900.

Martin Andersen Nexø: "Tobaksarbejderskerne", Politiken, 1904

"Har fået erstatning for min, de ikke havde tilladelse til at have" (Fra Instagram, opslag på DR's profil: 11.04.24 [DR Nyheder \(@drnyheder\)](#) • [Instagram-billeder og -videoer](#))

"Minkavlere får erstatning for flere mink, end de havde miljøgodkendelse til" (Fra DR's Facebookprofil: 11.04.24 (17) [Facebook](#))

Anders Byskov Svendsen, Mikkel Jensen og Søren Larsen: (Artikel fra <https://www.dr.dk/nyheder/politik/minkavlere-faar-erstatning-flere-mink-end-de-havde-miljoegodkendelse-til-ulovligt> 10.04.2024 www.dr.dk)

Supplerende materiale og teori:

Den sene TV-Avis 5. juni 1980:

https://www.youtube.com/watch?v=329Bc8A7t_0

Nyhedskriterier: aktualitet, væsentlighed, identifikation, sensation og konflikt. (lærerproduceret materiale)

Henrik Poulsen: NEWS: Anker Brink Lunds model om nyhedskriterier, der tager udgangspunkt i, hvor langt nyheden er fra læseren i mentalt- og geografisk henseende (si. 15)

Vinkling (lærerproduceret materiale)

TV-nyhedsformidling i <https://krydsfelt.systeme.dk/?id=297>

Avistyper og modtagergrupper (lærerproduceret materiale)

	Nyhedstrekanten (lærerproduceret materiale) Reportagens genretræk/kendetegn: https://www.gymdansk.dk/den-klasse-reportage.html> Nyhedskriterier (s. 26-27) Jan Aasbjerg Petersen og Johanne Katrine Larsen (2018): "Dig og digital dannelse", Gyldendal Teori om layout - lærerproduceret materiale
Omfang	10 %
Særlige fokuspunkter	Forløbet har fokus på TV-nyhedsformidling og reportagen som skriftlig genre. Begreber til TV-nyhedsformidling: Værten og henvendelsesform Oplæg og nedlæg Nyhedsindslag Fortællehierarki Nyhedsarena Public service-kanal Nyhedsdramaturgi: Tophistorier eller teasere i starten af udsendelsen, placering/rækkefølge på indslagene, hårde og bløde nyheder. Vinkling + tematik + nyhedskriterier Begreber til skrevne nyheder med fokus på reportagen som genre: Den klassiske nyhedsartikel som genre (følger nyhedstrekanten) Nyhedstrekanten Vinkling Nyhedskriterierne: Aktualitet, væsentlighed, konflikt, sensation, identifikation Reportagens genretræk (fiktionskoder)
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, individuelt arbejde, begrebstræning, læreroplæg, omlagt skriftligt arbejde, test i den faglige viden efter forløbet.

Titel 12	Skriftligt forløb

Indhold	Dansk Retursystem: "Det nationale pantspil" (2019) (reklamekampagne): Analyserende artikel Call me + Tryg-reklame: Analyserende artikel H. C. Andersen: Den standhaftige Tinsoldat. Analyserende artikel Thomas Vinterberg: <i>Druk</i>, 2020. Analyserende artikel Sanne Søndergaard: "Negle", 2020. Analyserende artikel Roberta Hilarius Reichardt: "Knæler" (2019): Analyserende artikel Lotte Kirkeby: "Relæ" (2016): Analyserende artikel + genaflevering "Drop true crime - lysten til morbid underholdning skal ikke stilles med andre menneskers tragedie" + <i>Dobbeltmord</i> og <i>Mørkeland</i> eps. 51: Debatterende artikel "Sølle eksistenser? Radiovært viser sig som elitær og nedladende" + "Lyt til mig, før I dømmes mig som elitær" + uddraget af <i>Kandis for livet</i> "Tidens folkesygdom skyldes ikke medierne, men vores egen ignorance" + "Bliver der revolution i USA, hvis Trump taber valget?": Debatterende artikel
Omfang	5 %
Særlige fokuspunkter	Citatteknik + PEE-modellen Den gode indledning + tragtmodellen Skriveskemaer + tjeklister + Hæfte til skriftlig eksamen (lærerproduceret)
Væsentligste arbejdsformer	Omlagt skriftlighed i undervisningen + eleverne har skrevet hjemme. Feedback mundtligt og skriftligt – i klassen og på Ludus. Genafleveringer, fællesskrivning + "mesterlære"

